

lepega mladeniškega gibanja na Štajerskem. Kje je bila kaka večja mladeniška prireditev, da ni bil dr. Korošec zraven? Razven tega je za poslansko službo dovolj talentiran in korajžen gospod, ki ima veselje pa tudi potrební čas, delovati kot državni poslanec za vsestranski blagor Slovencev.

Na to še govornik razloži zbranim, koliko je v posameznih občinah lenarškega okraja bilo pred dvema letoma naših in nasprotnih glasov, ko smo volili dr. Ploja in povdarja, da moramo pri teh volitvah povsod napredovati. Pobje tudi razne izgovore in navdušuje zbrane s krasnimi vzgledi k najobilnejši udeležbi, da bo z ogromno večino izvoljen za poslanca naš kandidat dr. Anton Korošec.

Z velikim zanimanjem so zbrani volilci poslušali ta govor in mu vsi pritrdili. Nastopi še mladenič-volilec Franc Roškar, ki pravi, da je dolžnost vseh mladeničev volilcev glasovati 29. maja za dr. Korošca, ki je toliko dobrega storil že za mladino, zlasti za izbrabo in napredek slov. mladeničev. Mladenci se morajo takrat odlikovati kot najboljši agitatorji.

Na to prebere soglasno sprejete sledeče resolucije:

1. Shod volilcev pri Sv. Benediktu soglasno izjavlja: Naš kandidat za V. skupino je in ostane č. g. dr. Anton Korošec.

2. Benediški mladeniški-volilci pozivajo vse južnoštajerske mladeniče v volilnem okolišu, naj delajo vsi za našega kandidata, č. g. dr. Antona Korošca, najdelavnejšega podpornika prekrasnega mladeniškega gibanja na Juž. Štajerskem, in naj vsi njemu oddajo svoje glasove.

3. Shod volilcev pri Sv. Benediktu poziva naše državne poslance, naj storijo vse, da dobimo štajerski Slovenci osem poslancev, koroški pa dva v novi volilni preosnovi.

Oglasi se še posestnik Tomaž Kralj, ki opozarja navzoče, naj to nikogar ne moti, da je naš kandidat duhovnik, saj ravno kot tak najbolje pozna položaj slovenskega ljudstva in bo kot naslednik duhovnika Žičkarja tudi lahko največ storil za svoje volice.

Pomenljivi shod zaključí predsednik s priščno zahvalo za obilo udeležbo.

Volilno gibanje.

Prirejajte volilne shode! Do volitve iz V. kurije še so za shode na razpolago tri nedelje. Somišljeniki, uporabljajte jih dobro! Naš kandidat g. dr. Korošec ne bo mogel priti na vsak shod, a vsled tega se shodi ne smejo opuščati! Volilnega shoda oblastim ni treba naznaniti!

Na agitacijo! Volilna borba bo tokrat neizmerno huda. Vse, kar je nemškutarskega in liberalnega bo šlo s strastjo v boj proti dr. Korošcu. Zato pa se na naši strani ne sme rok križem držati, ampak tudi pri nas se mora razvijati najživahnejša agitacija!

vrh in malo pogladila travo, da ne bi se videle zareze. — Samo zvezde so jima svetile pri tem nočnem delu. Mlinar je tiho, pritajeno govoril svojemu sinu. Pameten naj bo, dela naj, varčuje naj, vkup drži. Peter je vedno le kimal in zagotavljal „bom, bom“. Slednjič je dejal, kdo ve če pride sovražnik? Gotovo je to samo prazen strah.

Počasi in previdno sta stopala proti domu, jug pa je od župne cerkve prinašal glasove udarcev polnočne ure.

Ni se še popolnoma zdanilo, že je vstal stari mlinar. Imel je jako nemirno spanje, in hude sanje so ga mučile tistih par ur.

Šel je najprvo in naravnost k vrbi.

Jama odkopana, votlina prazna, zaboj razbit! Kakor zbešen je zdirjal starec nazaj proti mlinu. Hotel je zbuditi sina, ki je spal navadno dolgo v jutro.

Kar sunil je v vrata, da so se odprle na stečaj, in zavpil v sobico:

„Peter... Peter... okradli so nas, ... denar... zaboj... preč... vrba... Peter... kje si?“

Sobica je bila prazna, postelja nepomečkana in nepovaljana. Mahoma se loti mlinarja strašna slutaja.

„Oool... Peter, ... si bil ti sovražnik?“

In zgrudil se je na prazno posteljo svojega edinega otroka.

Pet let pozneje. Dražba je. In Petrov mlin in vsa domacija je prišla na boben. Stari mlinar se ni nič več brigal ne za svojo obrt, ne za kmetijo; nepošteni sosedje in zanikarni posli so pa tudi pošteno storili svoje, da je mlinar izgubil vse, vse.

Politični ogled.

Politični položaj. Vsi dozdani pristasi splošne in enake volilne pravice so se izjavili, da mora ostati prva točka dnevnega reda pribodnjega zasedanja državnega zbora, ki se začne dne 15. maja, volilna preosnova, drugače se združijo vsi v eno skupno uporno stranko. Novi ministrski predsednik princ Hohenlohe, ki vodi tudi posle ministra za notranje zadeve, ker je dosedanji minister notranjih zadev, Byland-Rheidt, odstopil, je že začel pogajanja z voditelji raznih strank zaradi volilne preosnove. Najbolj nepristopni so poljski poslanci, ki so večinoma veleposestniki, toda tudi oni pridejo vedno bolj do prepričanja, da volilne preosnove ne morejo zadržati. Poljaki se opravičujejo s tem: Ali moremo glasovati za volilno preosnovo, ki da 7 milijonom prebivalcem v Galiciji 88 poslancev, 9 milijonom Nemcem pa 205? Čehi in krščanski socijalci so odločno za volilno preosnovo, ker oni dobijo dovolj poslancev. Slovenski poslanci bodo morali krepko stati na straži, ker jih je malo, če hočejo kaj pridobiti za Štajerce in Korošce. Ako ministrski predsednik ne bo mogel doseči v volilni preosnovi sporazumljenja med strankami, bo državni zbor razpuščen. Dne 7. t. m. je bil sprejet od ministrskega predsednika naš poslanec g. dr. Ploj.

Slovenska ljudska stranka na Kranjskem je priredila zadnjo nedeljo 6. t. m. več shodov. Vsi so bili jako dobro obiskani. Razpravljalo se je večinoma o kmečkih potrebah in koristih.

Na Hrvaškem so bile te dni deželnozborske volitve. Skupna odporna (opozicijska) stranka si je pridobila veliko večino poslancev. Mažaronski stranki je sedaj odklenkalo. Sabor se je snidel dne 9. t. m.

Na Ruskem je odstopil dosedanji ministrski predsednik Witte. Na njegovo mesto je prišel Goremjkin. Gosudarstvenaja дума (državni zbor) se baje snide dne 15. t. m.

Razne novice.

* Promocija. V torek dne 8. t. m. je bil promoviran na graškem vsenčilšču č. g. Franc Kruljc, kaplan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, doktorjem bogoslovja.

* Š šole. Nastavljeni so kot učitelji oziroma učiteljice sledeči gospodje in gospodične: Stalno v Šmarjeti na Dr. polju Ferdinand Babič in Ida Stoček, v Novi cerkvi Leopoldina Kališ, v St. Janžu na Dr. polju Ema Hrovatin, pri Sv. Duhu v Halozah Marija Pleško. V pokoj sta stopili gđc. učiteljici: Karolina Potočnik v Petrovčah in Vilibald Karlin v Celju.

* Pogreb č. g. Lovrenca Drevenšek, župnika pri Sv. Petru na Ottersbachu in lovrenškega rojaka, je bil nad vse veličasten. Takega spreveda še ni videl oni sicer veliki kraj. Vdeležilo se ga je nad 30 duhovnikov, med njimi mestni župniki iz Brneka, Ljubnega in Kapfenberga. 6 požarnih bramb in mnogo drugih javnih zastopstev je oskrbelo častno

spremlstvo. Žalnočega priprostega ljudstva se je pa na tisoče trlo. Rajni si je s svojimi izrednimi lastnostmi pridobil med nemikim ljudstvom ugled, kakor ga uživa le malo kateri Slovenec v tujini. Ljudje so že delali velike priprave, bilo je že preskrbljeno cerkveno in cesarsko odlikovanje za proslavo zlate maše, ki bi jo pokojnik poleti obhajal. A prišlo je drugače. Dobri ljudje ne bodo pozabili svojega znamenitega župnika, ki je med njimi deloval 37 let. Rajnemu, ki se je vedno žavedal svoje narodnosti ter bil naročnik slovenskih listov, bodi zemljica lahka!

* Da se poznamo! Izvrševalni odbor liberalne, kmetom in delavcem neprijazne stranke v Ljubljani je sklenil, da je smatrati izobraževalni društvi „Akademija“ in „Prosveta“ za del organizacije narodno-napredne stranke. Ker se tudi na Štajerskem hočejo snovati podružnice teh društev, bo dobro, da si ta sklep zapomnimo!

* Zakaj propadamo? „Slovenski Narod“ je v 102. št. zopet potisnil svoj kufrasti nos v naše štajerske razmere. Zmerja čez dr. Korošca in hoče zastrašiti znanji shod, da bi ne proglasil dr. Korošca za kandidata. Za „Narodovo“ psovaje se prav nič ne zmenimo, ker za dr. Korošca je najboljšje spričevalo, če ga „Narod“ v kompaniji „Štajerca“, Mariborčanke in celjake Vahte prav pobalinski zmerja. Da se pa oziramo na ta članek, je razlog ta, ker je v dotičnem članku „Glas iz Štajerske“ (članek je najbrž pisan v uredništvu samem) „Narod“ izrekel nehoti ostro sodbo nad samim seboj in tistimi, ki slepo nanj prisegajo. V naslednjem podamo besede „Naroda“ samega s kratkimi pojasnili. — „Kam smo prišli, piše „Narod“, vsled podlosti teh ljudi, — ki samo vse razdirajo, ne store pa nikjer nič, katerim je pitje in žep vse, ki znajo po krčmah le kupice razbijati in čez vse psovati, kakor delajo „Narodovci“, — to pač vidimo povsod. Odkar hoče voditi ta nesrečna in propadla liberalna stranka našo politiko, povsod grozovito propadamo in od vseh strani nam preti neizogiben naroden pogin, ker se ti ljudje družijo z našimi najhujšimi sovražniki. Ta ostudna in vsega zaničevanja vredna stranka neti in goji ta nesrečni narodni prepri pri nas, ona hujška stan proti stanu, brata proti bratu, ta stranka opsuje — v „Slovenskem Narodu“ — vsakega, ki ne prisega na njeno podlost in neznačajnost, z najgršimi in najostudnejšimi psovkami. Pa tem narodnim zapeljivcem in izdajicam še ni dosti, da hujskajo ljudstvo doma, temveč sramotijo in psujejo nas tudi na Dunaju. Znamo je, da je dr. Tavčar predlanskim v državnem zboru nezaslišano grdil slovensko ljudstvo kot poldivjake v neizmerno veselje naših krutih nasprotnikov, v radost nam vseskozi sovražne vlade in v nenadomestljivo škodo slovenskega ljudstva. Vse krivice, s katerimi nas vlada kar obsiplje, zapisati moramo na rovaš te popolnoma propadle in onemogle stranke, kateri je duša sovražnik ljudskih pravic, bogati advokat dr. Tavčar. Res, vsega pomilovanja vreden je narod, ki ima take zastopnike v državnem zboru, kakor so kranjski liberalci Tavčar,

narja ter se vrnil v vas zamišljen, sedaj pa sedaj zmajaje z glavo in pomavljajoč v eno mer: „Hm, kaj je to, hm, tako daleč je prišlo, hm, kdo bi mislil, hm, grem klicat ljudi, hm, sicer bo nesreča.“

Ko se je vračal in množica ljudi z njim, videli so, kako je mlinar vlekel vrbo za seboj po cesti mimo mlina proti vasi. Dospe do gruče radovednih ljudi in ti ga vprašajo, kam da gre? Gledaje sedaj cesto pred seboj sedaj vrbo za seboj, pokaže proti vasi in pravi:

„Tu je cesta. Tu se gre v svet! V svet je šel Peter z mojim denarjem. Grem ga iskat, da mati ne umre same žalosti. In vrbo vzamem s seboj, vrba je moja, da, vrba je moja, samo vrba še je moja.“

Norišnica. Tam notri so norci, pohlejni in divji. Peter, stari, premožni, ugledni, spoštovani, srečni, zavidani mlinar je sedaj med njimi. Ne divja, ampak kje v kakem kotu sedi in govori predse in zase, govori o vrbi, o Agati, o kresu, o črki A, o železni žlici, o zaboji, o denarju, o Petru, več ne vé.

Dušna in telesna bolest ga je kmalu položila na bolniško in smrtno posteljo. Na steni malo nad njim je visel križ. Malo pred smrtno se skloni kvišku in sname križ z žeblija. Sede, zamabne s križem po zraku ter maha še in še:

„Peter, Peter... ti si poreden, ... ti si zelo poreden... da, prav hudo si poreden!... Jaz te bom... vidiš vrbovo šibo v moji roki?... Peter, udaril te bom, Peter tepel te bom, ubogaj... sicer te bom...“

Nauk? — Samo neumnež bo vprašal po njem.

Plantan, Ferjančič, in ki ima žalibog tako umazan list, kakor je „Slovenski Narod“, ki je poln samih laži in škandalov. In ta stranka, ki je na Kranjskem izgubila vse zaupanje med ljudstvom, se boče sedaj vtihotapiti na Stajersko, tukaj sejati razpor, vse podirati, ljudstvo poživiti po Podgorškem receptu in tako pomagati krutim sovragom do njih namenov. — Zatorej pa stajerske rodoljube svarimo pred to izdajsko stranko. — „Liberalne“ stranke imajo pač tudi drugi narodi, ki pa vendar nekaj storijo za svoj narod, a tako propadle stranke, kakor so naši „Narodovci“, nima noben narod; primerjati se dajo le s Katilino v stari rimski državi pa s hrvaškimi madžaroni, ki se tudi imenujejo „narodna“ stranka. V priporočilo dr. Korošca se povemo, da se „Narod“ škodoželjno norčuje iz tega, da je Korošec zaradi narodnosti že moral marsikaj prestati. Svoje politične „mučence“ vsak narod spoštuje, samo izdajice jih zaničujejo. Ako „Narod“ pravi, da se dr. Korošec sam hvali v „Slov. Gospodarju“, ga lahko zavrne vsak, ki pozna v Mariboru dr. Korošca; začetkom aprila je po naročilu zdravnikov nastopil dopust in odšel na jug in sploh do celjskega shoda še niti vedel ni, da je volitev razpisana. Ljudstvo se je oglasilo zanj, ljudstvo ga bo tudi volilo, od „Naroda“ se ne damo komandirati.

* Južnoštajerski narodni muzej. V 16. številki je „Slov. Gospodar“ poročal o našem „Zgodovinskem društvu“, ki si je med drugim stavilo nalogo, zbirati starine in umetnine t. j. ustanoviti muzej. Za take zbirke darujejo velike svote vsi omikani narodi in države, zlasti so mojstri v tem naši bratje Čehi. Celo tlačeni in siromašni Slovaki pod madžarskim jarmom so si s svojimi žulji napravili lep muzej v Turčanskem Sv. Martinu. Nas štajerskih Slovencev je blizu pol milijona, pa se žalibog premalo brigamo za svoje starine. Kar se kje najde starinskega in znamenitega, pobere Nemec in gre v tujino ali pa v nemške muzeje v Mariboru, v Ptuj in v Celju. In tem ljudem je vse nemško in „keltiško“. Kakor povsod, tudi tu ne poznajo Slovencev. Stari pagani so nekdanj svoje mrlične sežigali, tudi nas bi zagrizeni nasprotniki najrajši žive sežigali, potem pa naš pepel djali v svoje muzeje. Če hočemo sploh živeti in veljati kot narod, moramo začeti spoznavati svojo zgodovino in zbirati svoje starine. Ustanovitve južnoštajerskega narodnega muzeja mora biti ena izmed točk našega narodnega programa. Z resno voljo in neumornim delom se da vse doseči. Koliko denarja potrosimo po krčmah in za druge nepotrebne reči. Bodimo varčni in dajajmo le za dobre in potrebne reči svoj denar. Da se ustanovi muzej in postavi zanj primerno poslopje, bi trebalo kakih 100 000 K. Od kod to vzeti? Le nič se ne strašimo! Če vzamemo število štajerskih Slovencev okroglo 400 000 duš, tedaj bi prišlo na glavo 25 v. Od teh 400 tisoč smemo reči, da bi moglo in hotelo kaj dati 50 tisoč, tedaj bi na vsakega prišli 2 K. To je pač malenkost, ki bi jo mnogi lahko takoj darovali. Pa se bolj se lahko olajša. Kdor ne zmore v enem letu, pa bi zmogel v dveh ali celo v petih letih, torej bi dal na leto 1 K ali pa le 40 v. To pač zmore vsakdo. „Zgodovinsko društvo“ ima po svojih pravilih poleg rednih udov, ki plačujejo 5 K na leto, tudi podporne ude in podporni ud je vsak, ki sploh kaj daruje. Naj torej društvo izda majhne liste, ki se bodo oddajali po 10 v. Kdor daruje to svoto, postane podporni ud. Zavedni rodoljubi naj o raznih prilikah zbirajo s temi listki doneske po 10 v. Če daš le štirikrat na leto 10 v, se nabereš v petih letih 2 K, potem pa imamo v petih letih narodni muzej, na katerega bomo lahko ponosni. Le pogum, ne delajmo se manjših kakor smo! Če hočemo, da nas bodo nasprotniki spoštovali, moramo najprej sami sebe poznati in spoštovati. Iz malega raste veliko. Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača — naš narodni muzej.

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Zorko Melhior, kaplan, 8 K; Vozlič Lep., kaplan, 10 K; dr. Pipuš kot uspeh kazenske zadeve proti Jožetu Šantl, 10 K; Švigelj in Hleb v Rušah 5 K; Močnik Fr., kaplan, 4 K; Volčič Mirosl., kaplan, 6 K; Mesto vena na grob g. Zvera, klub 70 K; isto tako ravnatelj Zidanšek 5 K; Vogrine Jan., kaplan, 4 K; Serne iz Ruš 3 K; Roza Gselman v Hočah, kot kruh sv. Antona, 10 K; Lenart Janez, nadžupnik, 50 K; konkurenti 42 K; hranilnica in posojilnica v Šmarji 80 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam presrečna zahvala z miho prošnjo za novo podporo!

* Dirka v Gradcu bo dne 3. in 4. junija.

* Konjska dirka v Mariboru bo dne 24. t. m. Naznanila se sprejemajo do 18. maja. Pregled konjev bo 23. t. m. ob 5. popoldne na dirkališču.

* Božja pot v Lurd. V ponedeljek 7. maja se je odpeljal iz Dunaja posebni avstrijski vlak na svetovnoznano francosko božjo pot v Lurd, kjer se je leta 1858. prikazovala pobožni deklici Bernardiki Marija brez madeža spočeta. Neštevilni čudeži, celo od brezverskih zdravnikov potrjeni, ki so se zgodili na tem svetem kraju, vsako leto zvbijo na tisoče romarjev v Lurd. K letošnjem avstr. rom. vlaku v Lurd se je prijavilo okoli 330 romarjev. Med njimi sta tudi dva Slovence in sicer vlč. g. dr. J. Jančič, kaplan v Kozjem, in vlč. g. Jan. E. Koci per, kaplan v Ljutomeru.

* Cene perilu se povisajo. Tovarnarji perila so na nekem shodu na Dunaju sklenili, da povisajo cene perilu za 5 odstotkov.

* Nov slovenski list „Perotinar“. Dne 1. maja izšla je 1. številka novega slovenskega lista „Perotinar“, z nastopno vsebino: „V Slogi je moč!“, „Pomanjkljavi in napake perotinarstva“, „Italijansko ali laško pleme“, „Važnost perotinskega hleva“, „Zgodnja valitev“, „O valenju sploh“, „Sklepčna beseda Perotinarja“, „Ruski Kunci“. — „Perotinar“ izhaja prvi dan v mesecu in stane na leto 2 kroni 40 v. Naročnino je pošiljati Antonu Lehmannu, Tržič. Gorenjsko. List je priporočila vreden!

Mariborski okraj.

m „Slovensko politično društvo za Spodnji Štajer“ ima dne 13. t. m. ob 3. uri popoldan v mali dvorani Narodnega doma svoj občni zbor. Na vsopredni je: Poročilo državnega poslanca g. Robiča in pa deželnega poslanca g. Rožkarja. Poročilo odborovo. Volitev novega odbora. Slučajnosti. Posebno kmete prosimo, da se v obilnem številu udeležijo zborovanja.

m Maribor. Mariborški Slovenci snujejo „Mariborskega Sokola“. — Kje bo stal most? Tako se se sedaj poprašuje po mestu. Šaljivci odgovarjajo na to vprašanje: Čez Dravo. Stvar pa se tem bolj v tistem nadaljuje. Obe stranki, ena za most v Vitrijski ulici, druga za istega v Gosposki ulici, na tistem delajo za uresničenje svojega načrta. Kdo bo zmagal? Ali pametni ali zaslepljeni! Upamo, da bo vendar zmagala zdrava pamet! — Srebrno poroko sta obhajala minoli teden gospod in gospa Meden, gostilničarja pri „Pošti“ v Tegetthofovi ulici. Čestitamo!

m G. Josip Brvar, bratranec vodje celjske orglarske šole g. Karola Brvarja, je te dni napravil na dunajskem konzervatoriju muzikalični državni izpit in se naseli 15. t. m. v Mariboru, kjer bo poučeval v glasovirju in solc-petju. — Mladega umetnika vsestransko priporočamo!

m Velik cirkus v Mariboru. Velik ameriški cirkus „Buffalo Bill“ priredi dne 19. maja v Mariboru dve predstavi. Cirkus ima 500 konjev in 800 ljudi. Vse natančno je razvidno v inseratu.

m Razstavo sadja nameravajo prirediti v Mariboru meseca oktobra t. l.

m Darila za pridne vinogradnike. Poljedelsko ministrstvo in deželni odbor štajerski sta dovolila 4000 K kot premije (darila) za pridne vinogradnike, ki so svoje vinograde prenovili. Od te svote odpade na mariborski okraj 1730 K. Dobili so med drugimi sledeči vinogradniki: Dominik Peklar, Spodnji Jakobski dol, 70 K; Frid. Zinaner, Spodnji Jakobski dol, 70 K; Anton Šantl, Sp. Jakobski dol, 70 K; Franc Peklar, Zg. Hlapje, 100 K; Franc Grabušnik, Ruperče, 70 K; Kovačiča dediči, Gačnik, 70 K; Jan. Weingerl, Vukovski dol, 100 K; Maks Glaser, Janžev vrh, 100 K; Alojz Drozg, Poliški vrh, 100 K; Jožef Ledinec, Kamnica, 70 K; Franc Celcer, Biš, 100 K; Martin Šalamun, Andrejci, 100 K; Marija Mulec, Hanova, 100 K; Anton Rožker, Drvanja, 100 K; Al. Senekovič, Sv. Ana, 70 K; Janez Bezjak, Žikarce, 100 K. Ta darila je razdelil mariborski okrajni glavar g. grof Attems s primernim nagovorom pri zborovanju mariborske podružnice štajerske kmetijske družbe, ki se je vršilo dne 6. t. m. v mariborski kazini. Zakaj se vabijo slovenski kmetje v nemško kazino? Ali se boče, da bi na ta način vzdrževali Slovenci gostilno, v kateri Nemci gospodujejo? Zakaj se ni razdelitev vršila v kateri drugi gostilni, na pr. v veliki dvorani pri Göizu?

m Mariborski porotniki za porotno zasedanje, ki se začne dne 28. t. m.: Glavni porotniki: Martschitsch Franc, gostilničar, Novak Šimon, hišni posestnik, Pototschnig Jožef, orožniški stražmojster v pokuju, Sabukošek Ludvik, slikarski mojster, Scherbauk Gustav, posestnik paromlina, Sinkowitsch Karol, hišni posestnik, Tscheligi Josip, pivovarnar, Wannek Vencel, dimnikarski mojster, Weiss Alojz,

mesar, Zwetti Leopold, hotelir, vsi v Mariboru; Koser Ludvik, posestnik v Zg. Portiču; Golob Ferdinand, trgovec pri Sv. Trojici; Klemenčič Janez, veleposestnik v Čagoni, Korošec Jakob, posestnik v Zimici; Leber Anton, posestnik v Gradiški; Maček Jožef, posestnik v Šobru; Schicker Jožef, posestnik v Mučni; Gaube Gašper, posestnik v Spičniku; Dobaj Ferdinand, posestnik v Bistrici pri Falu; Škerbinek Marko, veleposestnik v Krecenpahn; Sel Janez, posestnik v Bohovi; Glaser Viktor, posestnik na Smolniku; Skudnig Pavel, posestnik na Črešnovcu; Zisel Rihard, trgovec v Zgornji Polskavi; Krawagna Jožef, vinski trgovec, Slawitsch Leopold, trgovec, Schramke Adolf, trgovec, vsi v Ptuj; Počučnik Jožef, gostilničar v Spodnjem Bregu; Sima Karol, posestnik v Spodnjem Bregu; Strasschil Janez, posestnik v Zgoranjem Bregu; Kautzhammer Janez, trgovec v Ormožu; Stamen Adolf, uradnik nemške hranilnice v Ormožu; Novak Albert, pek, Ljutomer; Sons Rihard, posestnik, Brezno; Petschaller Avgust, posestnik, Zg. Vižinga, Pečoler Janez, posestnik, St. Janž. Nadomestni porotniki: Ferline Ferdinand, hišni posestnik, Gert Franc, lečtar, Girstmayr Franc, hišni posestnik, Hoffmann Janez, usnjar, Kerth Karol, ključavničarski mojster, Kleinschuster Anton, vrtnar, Koser Anton, trgovec, Kothbauer Franc, ključavničarski mojster, Löschnig Anton, hišni posestnik, vsi v Mariboru.

m Spodnja Kungota. Minuli torek 7. t. m. popoldne okoli tretje ure prihrumela je grozna nevihta z močnim dežjem ter gosto drobno točo. Med groznim viharjem ter preobilnim nalivom je odnesla voda mnogo zemlje ter napravila mnogo plazov. Ponekod so njive vse razrde in celo krompirja je na mnogih krajih zanesla v ravino. Toča, dasiravno drobna, padala je tako gosto, da je v desetih minutah vse pobelila. Na cvetočih drevesih je oklestila listje in cvetje, da je ležalo po tleh; ravno v sedanjem času, ko je drevje v najlepšem cvetju. V vinogradih je vsled naliva voda odnesla mnogo zemlje ter s plazovi povzročila mnogo škode, posebno v strmih legah in v novih nasadih. Večina našega ljudstva je zato, da bi s streljanjem zabavili točo. Pa kaj nam pomagajo strelne postaje in železni dimniki, ako pa naše občine ne priskrbijo smodnika ter vseh priprav, katere so za streljanje pripravne. Sploh vse kaže, da je tem ljudem več za nemškutarjenje, kakor pa za skrb v občini blagor občini. Najboljša bi seveda bila zavarovalnica, kakor je že lanske leto nekdo pisal od nas.

m Občina Orehova vas imenovala je gospoda Karola Pestevšek, nadučitelja v Slivnici, zaradi njegovih mnogih zaslug za šolo, pri poduku mladine, v sadjarstvu in umnem kmetijstvu povodom 25 letnega neumornega delovanja za svojega častnega občana.

m Poljčane. Ko je koncem leta 1904. južna železnica vsled štedljivosti opustila mnogo železnih čuvajnic, se je bilo bati, da se bodo množile nesreče. Kako upravičeni je bila ta bojazen, so je pokazalo posebno pri nas. Dne 3. februarja 1905 je povozil brzovlak pri prehodu ceste na Lušečko vas nekega Antona Kočevar. V začetku tega leta se je rešil neki voznik, katerega so naenkrat zaprele zatvornice na tir, na ta način, da je bil pod konjih, ki so strli zatvornico in ga tako rešili gotove smrti. Revez je pa bil tožen in je moral zatvornico plačati. Strašna nesreča se je pa pripetila dne 4. t. m. Okoli treh popoldne se je vračala 16 letna Ana Draksler od sprehoda s tremi otroci. Dveletnega Martina Marčič je nesla na rokah, 6 letna Marija Polanec in 3 letni Jakob Marčič sta pa šla pred njo. V tem trenutku, ko sta spredaj idoča otroka šla čez železnico, pridrdra od Poljčan brzovlak in od nasprotne strani tovarni vlak. Deklica je takoj spoznala nevarnost, vrgla je majhnega iz naročja v travo ter skočila na tir, da reši otroka. Toda bilo je prepozno! Železna kolesa so uničila tri mlada bitja! — Naše poslance prosimo, da v ožgled teh dogodkov uplivajo na železnico, da se na takih nevarnih prehodih nastavi čuvaj.

m Slov. Bistrica. Rejenček posestnika Antona Pristonik, 11letni Julij Groman je ukradel 22. m. m. večjo množino smodnika, katerega je nosil pri sebi v žepu. Smodnik se mu je v žepu vnel ter ga hudo opekel, posebno pa na hrbtu. Ker niso takoj poklicali zdravnika, se je začela rana gnojiti ter je zjedla meso do kosti. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Kat. politično društvo za sodnijski okraj St. Lenart v Slov. gor. je v svoji odbo- rovi seji dne 1. maja soglasno pritrdilo kandidaturi g. dr. Antona Korošca in sklenilo razviti najkrep- kejšo agitacijo v prid njegovi izvolitvi v lenartskem okraju.

m Pri letošnjih naborih v mariborskem okrajnem glavarstvu je ostalo: okraj Maribor od 1011 zavezancev 213, okraj Slov. Bistrica od 389 — 78, okraj Št. Lenart od 278 — 72; skupaj: od 1678 nabornikov je ostalo 363.

m Selnica ob Dravi. Kaj bo?! Zdihujemo pri nas. Toča nam je dne 3. t. m. popoldne potolkla vse. Niti šalate nimamo, tako jo je stolkla v zemljo. Drevje in druge rastline so isto tako hudo poškodovane.

m Št. Ilj v Slov. gor. Repnikovo gostilno je kupil g. Brus. Marburgerca je vsled tega dobila krč. Javka, da je nemško posestvo prišlo v slovenske roke.

m Sv. Anton v Slov. gor. Dne 1. maja je umrl Anton Štelear, kmet v Stanetincih, star 68 let. Rajni je bil pobožen kristijan, skrben gospodar in zadnjih deset let tudi cerkveni ključar. N. v m. p.!

m Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 4. t. m. nas je obiskalo na tisoče romarjev. Ker je bilo ugodno vreme, prišli so od vseh sosednih far v procesijah s spremstvom enega ali dveh duhovnikov. Enaki shodi se bodo vršili skozi celo leto pogosto. Zanimali so nas tudi od nekaterih sosednih far cerkveni in narodni pevci, (od obeh Jurijev v Slov. gor. in ob Ščavnici) ki so se kaj milo oglašali med sv. mašo.

Ptujski okraj.

p Pol. gospod. društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. ima v nedeljo dne 20. maja ob 3. uri v stari šoli občni javni zbor. Govor o volitvi (kandidat dr. Korošec) in o živinoreji (g. Jelovšek). Sosedje uljudno vabi odbor.

p Ptuj. V Zgornjem Bregu so našli na neki njivi velika mozaikova tla iz rimskih časov. Tla niso bila globoko pod zemljo, a se vendar tekom tisoč let niso pokvarila. — Zopet se je pokazal Ornig in njegovi ptujski tovariši kot veliki prijatelji kmeta. Kmet in trgovec s svinjami g. Zorko bi si bil rad sezidal v mestu hlev in skladišče za svinje, pa mu niso dovolili. Se pač bojijo, da bi slovenskemu kmetu preveč dobro šlo, da bi si na lažji način zaslužil kruh. Slovenca hočejo imeti samo za viničarja in hlapca, ti grozno veliki prijatelji slovenskega kmeta! — Novi nemški okrajni zastop da delati nekaj cest v ptujskem okraju. K temu da polovico občina, polovico pa okrajni zastop. Delavcem se pa izplačuje njih zaslužek v Ptuj, tako da morajo hoditi po dve do tri ure daleč po svoje krvavo zaslužene belice. Čo je tudi kateri samo pol dneva delal, mora v mesto po denar. In veste zakaj? Zato da kupujejo Ornigov kruh in žemlje in pijejo Strasschillov „šnops“. Na ta način nekateri več zapravijo, kakor so zaslužili. Tako delajo prijatelji slovenskega kmeta!

p Sv. Bolfank v Slov. gor. Dne 24. aprila je umrla Barbara Krampberger rojena Novak v Zikarcib. župnije Sv. Barbara pri Mariboru, stara 75 let. Bila je 24 let udova. Blaga žena maj v miru počiva! — Dne 1. maja je nagloma umrl v šoli 10 letni šolar Janez Mesarec iz Crmla. N. v m. p.!

p Dornova. Tukaj je imelo „Kmet. bralno društvo“ dne 3. maja v šoli podučni večer z dvojnim poljudnim predavanjem: 1. Pesnik Prešeren in njegove pesmi; 2. Nekaj o naši zemlji in razlaga letnih časov. Oboje je predaval vseučiliščnik g. I. Vesenjak ter kazal slike s skoptikonom. Precej številno zbrano občinstvo je z zanimanjem sledilo krasnim govorom in občudovalo umetno kazanje slik. Tudi je g. predavatelj podaril društvu nekaj krasnih knjig, po katerih je mladina segla z veseljem. Za vse mu izrekamo toplo zahvalo in prosimo za večkrat.

p Zavrč. Posestnik Bezjak iz Bukovca na Dr. polju je peljal dne 28. m. m. krmo domov. Težko obložen voz se je pa prevrgel in Bezjak je treščil s tako silo na tla, da si je na kamnu razbil glavo ter bil na mestu mrtev. — Ogenj je uničil dne 3. t. m. poslopje posestnika Fijanca. Zažgal je domači 6 letni sin. Zgorelo je vse orodje in tudi živina, ker ob 11. dopoldne ni bilo ljudi blizu in tudi vode je manjkalo.

p Rogatec. Pri županskem shodu dne 6. t. m., ki se je jako dobro obnesel, kajti navzočih je bilo nad 50 vrlih in zavednih kmetov, se je sklenilo ustanoviti župansko zvezo. V pripravljalni odbor so izvoljeni gg.: Vinko Žurman, Janko Žurman, Alojz But, Janez Smolej in Franc Mikuš. Bog daj, da bi bil to začetek krepkejšega in živahnejšega narodnega gibanja v rogaškem okraju.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Naprava železnice Ljutomer-Ormož je najbolj odvisna od tega, ali se izkažejo novo našli premogovniki pri Ljutomeru za dovolj močne. Rudarski upravitelj Jos. Safka iz Ljubna je vsled tega preiskal ondotne premogovne žile ter dognal, da je premog boljše rjave vrste ter se žile raztegajo pod površjem 4000 ha, in sicer pod vsemi vinogradi ljutomersko-ormoškega okraja. — Odbor „Bralnega društva za Ljut. okolico“ je sklenil, da se morajo vse tiskovine: dopisnice, pisma, nakaznice, vabila itd., ki jih odpošilja bralno društvo, kolekovati z narodnim kolekom. Koliko se je narodnih društev in narodnjakov, ki ne uporabljajo narodnega koleka! — In vendar je sveta dolžnost vsakega narodnjaka, da vsepovsod, kjer le mogoče, podpira našo dično društvo sv. Cirila in Metoda!

l „Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“ za Ljutomer in okolico priredi s sodelovanjem „Slov. pevskega društva“ v Ljutomeru v nedeljo dne 3. maja 1906 v restavraciji g. Iv. Kukovca v Ljutomeru veselico: Vspored: A. Petje: 1. Eisenhut: „V naravi“, moški zbor. 2. Kimovec: „Venček narodnih pesmi“, ženski zbor. 3. Dr. G. Ipavec: „Sredi vasi“, četverospjev. 4. Vilhar: „Domovini“, meš. zbor. B. „Županova Micika“, veselo-igra. C. Občni zbor podružnice z običajnim vsprejemom. Vstopnina: Sedeži 60 v, 40 v, stojišča 20 v. Začetek ob 7. uri zvečer.

l Kapela pri Radgoni. Da se ustanovi zveza županov za gornjeradgonski okraj, sklical se je na zadnjo nedeljo dne 6. maja h Kapeli v gostilno g. Divjaka shod županov, občinskih svetovalcev ter odbornikov. Po pozdravu g. J. Pelcla se je izvolil predsednikom g. J. Zemljič; na to je g. dr. Grosman iz Ljutomera na kratko očrtal narodni in ekonomični pomen županskih zvez. Ker še Celjani niso priredili uзорnih pravil, se je izvolil pripravljalni odbor iz naslednjih vrlo narodnih mož: Kavčič Trstenjak, Breznik, Nemec, Veberič. G. Pelcl poroča na to, kako se v škodo davkoplačevalcev jemljejo cenilni možje iz oddaljenih krajev, celo iz graškega okrožno sodiščnega okraja, čeprav je v vsaki občini dobiti dovolj za cenitev sposobnih mož. G. Trstenjak prečita tozadevno resolucijo, ki se sprejme enoglasno. Potem odda predsednik besedo g. dr. Korošcu, ki spregovori nekoliko o volilni reformi ter o političnem položaju, nakar preide na kmečko vprašanje. Kmet mora plačevati vsakovrstne davke in priklade, kupovati si obleko in živila, denarja za delavske moči mu primanjkuje, za to nastaja pomanjkanje delavcev, zemlja se ne more več tako dobro obdelovati; kmet se zadolžuje, mora razkosovati in nazadnje prodati posestvo in potem se preseliti v mesto ali tovarno ali pa se izseliti čez morje. Denar dobiva kmet od pridelkov, pridelki so za kmeta, kar je za delavca delo. Delavec si zboljšuje svoje stanje, da odreka delo, da štrajka, kmet bi moral gospodovati s pridelki, zato bi moral on določevati ceno svojim pridelkom. To se bo zgodilo, kadar bo razvito zadružništvo. Država mora braniti kmeta tudi s carino na tuje kmečke pridelke; njegove pridelke mora strogo braniti pred pančanjem in potvarjanjem. Skrbeti mora za prometna sredstva, ki so kmetom v korist, ne samo veleobrnikom in veletrgovcem. Naslednje preide na pomen županskih zvez v gospodarskem ter političnem oziru ter se zahvaljuje, da je bil povabljen na shod tako odličnih mož gornjejadganskega okraja. (Glasno odobravanje.) G. dr. Grosman oporeka, da bi se dalo pomagati kmetu s tem, da dobi potom zadružništva cene pridelkov v svoje roke in da se varujejo kmečki pridelki s carino, ter stavi vse upanje na boljše čase kmečkega stanu v to, da se polje intenzivno obdeluje in se razširi strokovno šolstvo. G. dr. Korošec priznava, da sta strokovno šolstvo in intenzivno obdelovanje zemlje važna činitelja, vendar kmet ne bo nikdar prišel na zeleno vejo, dokler ne bo sam narekoval cene svojim pridelkom in dokler država ne bo varovala s carino domačih kmečkih pridelkov. Dr. Grosman opomni, da bi tudi druge države odgovorile z visoko carino, če bi mi zahtevali za svoje pridelke visoko carino. Dr. Korošec odgovarja, da kmečki stan v Avstriji mora skrbeti, da ostane država agrarna država, in da ni v prvi vrsti naloga kmečke politike, skrbeti za obrtniške zadeve ter pravi, da dr. Grosman zavzema industrialno, ne pa agrarno (kmečko) stališče. Dr. Grosman se pritoži, da ga hoče dr. Korošec s to trditvijo le očrniti ter izreka, da je agrarec, ker je rodom kmečkega stanu. Dr. Korošec odgovori, da ga ni hotel očrniti, ampak je le izrazil prepričanje, da je dr. Grosman druge narodno-gospodarske šole, ki ni kmečka. Župan J. Nemec še na to govori prav razumno o

nekaterih kmečkih zadevah ter opomni, da so tudi veliki dolgovi krivi propadanja kmečkega stanu. Dr. Korošec pojasnjuje, kako se namerava na različne načine ravno razdolženje uprizoriti te razpravlja v kratkih besedah tri načine. G. Pelcl sproži potem vprašanje glede kandidatov in brez ugovora se sklene, da se priporoča kandidatura rojaka dr. Korošca.

l Lukavec pri Negovi. Umrl je tukaj dne 3. maja po dolgi mučni emoletni bolezni upokojen financer in bivši negovski občinski predstojnik Janez Tomažič. Rajni je bil odločen narodni nasprotnik. N. v m. p.!

Slovenjegraški okraj.

s Šoštanj. G. Anton Nerat, učitelj v Šoštanju, se je poročil dne 7. t. m., z gđ. I. Farčnik, nadučiteljevo hčerko v Polzeli. Bil srčno!

s Iz šaleške doline. Gosp. tajnik kmetijske zadruge nam v posebnem pismu izjavlja, da ne širi nobenih protikršćanskih listov, zato uredništvo s tem potom popravlja tozadevno poročilo in povdarja, da ni vedelo, na katero osebo se je nanašal napad.

s Plešivec pri Škalah. Ako pride človek sedaj majnika na Plešivec, se bo z veseljem ogledoval po lepih sadonosnikih, kjer je zdaj vse v najlepšem cvetu. Zato je tudi upati letos veliko sadja, ako nas Bog obvaruje nime. Ozimno žito pa nam je velika zima pobrala. — Pri nas se pridno prebirajo dobri časniki, posebno „Slov. Gospodar“ in „Naš Dom“. — Imamo tudi od jeseni dobrega g. učitelja, kateri poučuje sedaj že nad 100 otrok. — Pa še vse rajši bi prišel človek k nam, ko bi le tako slabe ceste gor iz doline ne imeli. Govori se, da bomo pomalem boljše dobili, da ne bo treba do kolen po blatu gaziti. Toliko za zdaj! Plešivčan.

Konjiški okraj.

k Čadram. Polit. društvo „Sloga“ se je pri občnem zboru izreklo, da edini kandidat za 5. kurijo v naših krajih je in mora biti dr. A. Korošec kot mož, skušen v politiki in najbolj znan v naših okrajih. Obsodilo se je grdo psovanje „Slov. Naroda“ kakor tudi postopanje celjskih Slovencev, ki hočejo po svojem nam kakega kandidata vailiti.

k Kat. polit. društvo „Straža“ v Zrečah pri Konjicah je naznanilo, da bo podpiralo jedino le kandidata g. dr. Antona Korošca.

k „Katoliško politično društvo v Konjicah.“ V odborovi seji dne 29. aprila zbrani vsi odborniki so sklenili enoglasno: Naš kandidat za prihodnjo volitev v V. kurijo je g. dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru, ter bomo odločno le zanj delovali.

Celjski okraj.

c Politično in gospodarsko društvo v Št. Pavlu pri Preboldu priredi prihodnjo nedeljo dne 13. maja po prvem opravilu ob pol 8. uri zjutraj na Pekovem javno zborovanje, pri katerim bo govoril g. dr. Anton Korošec iz Maribora.

c Celje. Sedanji celjski župan Julij Rakusich je izjavil, da noče več sprejeti zopetne izvolitve. Pravi, da ima preveč dela! Radovedni smo, kdo bo vrednega prednika vreden naslednik.

c Celjske porotne obravnave. Zaradi detomora je bila obsojena Marija Paj iz Belega potoka pri Zmamu na štiri leta težke ječe. Takoj po porodu je zadavila svojega otroka, ker se je bala sramote.

c Dovoljenje za rudosledbo v celjskem okraju je dobil g. Neuburger de Hlinik v Jurkoštru do 28. aprila 1907.

c Odbor „katoliškega političnega in izobraževalnega društva“ za šmarski okraj postavil je pri seji dne 29. aprila t. l. g. dr. Antona Korošca kandidatom 5. skupine za državni zbor, in se bo z vso odločnostjo potegoval za to izvolitev.

c Ponikva. Gosta toča je padala dne 2. t. m. popoldne ter je pobelila vso pokrajino, kakor da bi bil zapadel sneg. Povzročila je precejšno škodo.

c Dobrna pri Celju. V soboto dne 28. aprila umrl je tukaj mladenič Franc Krušič. „Bralno društvo“, čegar ud je bil več let, priredilo mu je ginljiv pogreb. „Mladeniška zveza“ se je udeležila pogreba polnoštevilno in z zastavo, da skaže zadnjo čast svojemu vrlému članu. Tudi drugih žalujočih je bilo veliko številu. Naj bo zemljica lahka dobremu tovarišu! — „Hranilnica in Posojilnica“ na Dobrni sklenila je v seji načelstva vsa svoja pisma kolekovati z narodnim kolekom.

c Št. Jurij ob juž. žel. Pasji kontumac je zapovedan v občinah Št. Jurij trg in okolica.

c Laži-Štajerc. Iz Št. Jurija ob juž. žel. se nam piše: Sedaj mora tudi največji bedak pri nas sprevideti, kakšen lažnik da je ptujski „Štajerc“. Nemška lista Vaharca in Marburgerca sta prinesla lažljivo poročilo o naši požarni brambli, da baje ni hotela gasiti nekega kozolca, katerega je vnela strela na velikonočni ponedeljek. Hitro je to lažljivo vest pograbil „Štajerc“ ter je v zadnjem listu priobčil. Da je to grda in nesramna laž, to lahko potrди med drugimi tudi lastnik pogorelega kozolca. In tak list se upa pisati, da je prijatelj slovenskega kmeta, ki tako grdo piše o naši požarni brambli. Samo najbolj zabiti ali pa skrajno zloben človek še mora verjeti temu nemškemu listu. Fej, taki lažljivi spaki!

c Št. Miklavž nad Laškim. Št. Miklavščani so zgradili na lastne stroške in z lastnim trudom most preko Gračnice, niti od občine, h kateri pripadajo, niso zahtevali kakšnega prispevka. To je vse hvale vredno. Koliko manj bi pač bilo občinskih doklad po občinah, ko bi ljudje hoteli kaj sami storiti, tako pa se držijo tega, da je „tlaka že odpravljena“ in dajo vse vaške mostiče in še celo malenkostne reči oskrbovati iz občinske blagajne in ne pomislijo, da gre vse to iz njihovega lastnega žepa in da jih več velja, kakor če bi kako delo sami v roke vzeli. Kajti če da kako delo izvršiti kak zastop, velja mnogo več, kakor pa če sosesčani kakemu domačemu sosesčanu delo izročijo. Le tam bo kazalo občino povsod pozivati k prispevkom, kjer so tovarne, jama ali druga večja podjetja in večji davkoplačevalci v občinah, ker se tako stroški na vse pravično razdelijo. A v zgolj kmečkih občinah ni vselej dobro držati se gesla, rajši plačati, kakor sam k delu seči. Pač pa so slučaji, ko je prav priporočati, obrniti se za tujo pomoč. Tako n. pr. naj bi se prav pridno oglašali za pomoč iz tistega fonda, ki se vsako leto odloči za odpravo plazov in odvajanje vode. In ravno prebivalci iz marjagraške občine imajo za to prav poseben vzrok, kajti lahko trdimo, da ni blizu kraja, ki bi po plazovju toliko trpel, kakor ta kraj. In to že od nekdaj, kar kažejo krajevna imena „Plazovje“, „Poučeno“ itd. Žalibog, da mnogi niti ne vejo, da je 82.000 kron vsako leto določenih in v proračun postavljenih za odpravo plazov in odvajanje vode. Letos so se sicer nekateri iz te občine oglašili za to podporo, a veliko se jih ni upalo prositi, dasi so močno oškodovani po plazovju. Mi jim tega ne zamerimo, saj Slovenci nismo navajeni podpore dobivati in zato jih je toliko nezaupljivih.

c Gotovlje. Znani razgrajč Janez Goršek, tesar v Gotovljah, ima navado, kedar je kaj cvenka v žepu, da kaj rad potegne hudičovo kapljo čez mero. Tedaj pa vselej strahovito zabavlja, razsaja in preklinja. Nekega dne, ko je bil ravno sv. misijon v Gotovljah, je zopet po svoji stari navadi preveč potegnil in po navadi razsajal, zabavljal in strahovito preklinjal. To se je pa ženi Jozefi Hudovernik že preveč zdelo, vled česar ga je svarila, češ, da s tem otroke pohujšuje. Na to je še pa njo začel zmerjati, kar jo je pa tako razdražilo, da ga je tako stepla, da je moral za nekaj časa v bolnico, kjer se je izrazil, da je bil tako tepen, kakor še nikoli. Sodišče je vled tega Jozefi Hudovernik samo 24 ur zapora prisodilo, nad čemur se je pa Janez Goršek pritožil, da je premalo, ker je bil preveč tepen.

c Odbor političnega gospodarskega društva v Št. Pavlu pri Preboldu je sklenil v svoji seji dne 29. aprila sledečo resolucijo: Politično gospodarsko društvo v Št. Pavlu se izreče soglasno za kandidato g. dr. Antona Korošca.

c V Št. Pavlu pri Preboldu je bila zadnja nedeljo izredna slavnost. Vlč. g. župnik in kn. šk. svetnik Mihael Plešnik je obhajal 25-letnico župnikovanja. Vrli župljani, na čelu njim velespoštovana in mnogozaslužna biša Zanierjeva, so med seboj kar tekmovali, da bi to slovesnost kar mogoče sijajno priredili. Vsa vas je bila v zastavah. Predvečer je priredila požarna bramba bakljado, pevski zbor podoknico in se je zažigal med pokanjem topičev umetni cgenj. V nedeljo jutro pa so se mu poklonili učitelji, zastopniki učencev, polnoštevilni občinski odbor, ki mu je izročil krasno diplomu častnega občana, odbor kat. izobraževalnega društva ravno tako častnega člana in drugi. Častitk in daril je od vseh krajev kar deževalo. V cerkvi pa je neštevilni množici jubilaranta proslavljal preč. g. stolni župnik v p. Jakob Bohinc, ki ga je bil pred 25. leti umestil. Vroč želje so ta dan proti nebu kipele, da nam ljubi Bog še mnogo let ohrani od vseh čislane in priljubljenega g. župnika.

c Žusem. Za občino Žusem, Sv. Štefan in Tinsko ustanovila se je letos po trimesečnem naganju visoke vlade nova posojilnica po Rajfaznovem sistemu s sedežem v Loki pri Žusnu. Prvi trije uradni dnevi, ki so vselej ob torkih popoldan, so pokazali, da je bilo že zdavno takega treba. Namen novemu društvu namreč je: kolikor mogoče hitro in po ceni denar udom posoditi — drugod je namreč denar dandanes veliko predrag; ljudi privaditi, denar tudi po malem nalagati, ker se sprejemajo vloge že od 1 K naprej. Odbor se je sestavil sledeče: g. župnik Anton Šebat načelnik, g. Florjan Gajšek namestnik in blagajničar, g. nadučitelj Franc Rošker tajnik, g. Ignaz Gotscher in F. Pungaršek odbornika; preglednika računov pa g. župnik Andrej Zdolšek in g. Jakob Kozjan, župan pri Sv. Štefanu.

c Nazarje. Našo lepo zgornjesavinjsko in zadreško dolino osrečuje že nekaj časa čudodelna ženska. Zdravi vse mogoče in nemogoče bolezni. Zaa zagovarjati morsko kost in druge telesne napeke; ima moč, da človeka za nekaj časa pomladi, more celo živini moč vzeti. Ko bi Gaič za njo znal, bi mu lahko za par kron strla moč poljske zlahte. Ali šalo na stran! Če človek hoče goljufan biti, pa naj bo, a da ženska s surovo silo vsiljuje skoraj že na pol mrtvim svoja praznoverna in sleparska zdravila, to pa je malo preveč. Šlavna žandarmerija bi naj tukaj svojo dolžnost storila.

c Županski shod za okraj Gornjigrad se vrši dne 24. t. m. popoldne ob 2. uri v gostilni g. Slatinška pri Sv. Francišku. Na sporedu zborovanja je med drugim tudi ustanovitev županske zveze. Razven tega se bo razgovarjalo o napravi poljedelske in gozdarske šole. Dal Bog, da se ti dve želji vresničita!

c Občinski odbor na Dolu je sklenil v svoji zadnji seji kolekovati zanaprej vsa pisma z narodnim kolekom. Slovenske občine, storite enake sklepe!

c Trbovlje. Več otrok, zlasti na Vodah, ima hudo očesno bolezen.

Brežiški okraj.

b Politično društvo „Sava“ za brežiški in sevniški okraj priredi v nedeljo dne 13. maja 1906 popoldne ob 4. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah javno zborovanje. Vspored: 1. Splošni politični položaj, poroča eden državni poslanec. 2. Volilna reforma, poroča g. dr. Ivan Benkovič iz Brežic. 3. O narodni disciplini, govori č. g. Karl Preskar, župnik v Kapelah. 4. Proč od Gradca, govori gosp. Benjamin Kunej iz Brežic. 5. Slučajnosti.

b Brežice. Na strebru začasnega mostu pri zgradbi mosta čez Savo sta se dne 2. t. m. zopet razbila dva splava. Odprtina je sedaj 15 metrov široka, kakor je predpisano, zato je menda nepazljivost kriva, da se je nesreča zgodila. Splavičarja sta se rešila. Splav je bil last g. Miklave iz Mozirja. Delo pri novem mostu čez Savo vrlo napreduje. Zidani stebri so že izgotovljeni. Dva od teh sta že zvezana z mostnim obokom.

b Pol. društvo „Sava“ za brežiški in sevniški okraj je sklenilo v odborovi seji dne 27. aprila 1906, da podpira kandidato g. dr. Korošca za 5. skupino.

b Občinski odbor občine Bojsno je v svoji seji dne 22. aprila 1906 na predlog občinskega odbornika gosp. Janeza Zevnik enoglasno sklenil, uradovati izključno le v slovenskem jeziku ter županu naročil, da mora vsak nemški dopis zavrniti, kajti odzvonilo je zavedno v tej občini nemškutarjem, ker so bili pri volitvi občinskega odbora dne 15. decembra 1905 izvoljeni sami značajni slovenski možje v občinski odbor.

b Letošnji prvi čebelni roj je dobil 5. t. m. Janez Jazbinšek, posestnik v Senovem pri Rajhenbergu ob Savi. Redek slučaj.

Drobtinice.

d Nemški knez — tat. Vled ovadbe služabnika nemškega kneza Wrede je policija preiskala njegov grad Basedow. Tam je našla celo skladišče zlatnine in srebrnine, katero sta knez in kneginja nakradla na svojem potovanju po Evropi v različnih hotelih. Policija je zaprla in zapečatila grad. Kneza in kneginjo je pa policija aretirala v Madridu, kjer sta se v tem času mudila.

d O Vezuvu piše iz Neaplja slovenski potnik: Vezuv se je pomiril, lava pa se še vedno kadi na raznih krajih. Ogledali smo si porušene vasi in mesta. Tla so marsikje še tako vroča, da so nam ožgani podplatje na čevljih. Pokrajina je silno za-

lostna, ker je drevje vse poparjeno. V Neaplju pa je še sedaj po ulicah mnogo pepela.

d Nova nalezljiva bolezen pri goveji živini se je pojavila v zvolonskem okraju na Ogrskem. Bolezen obstoji v tem, da goveja živina dobi na jeziku in v gobcu spuščaje. Ako se bolezen hitro ne zapazi, odgnije živini jezik. Vzrok bolezni je baje lanska slaba krma.

d Grozen strah pred smrtjo je prestala 60 letna Ana Cemič iz Krške vasi na Kranjskem, 2. t. m. dopoldne je šla v vrbino brežiške graščine rezat vrbice. Vrbino obdaja Sava kroginkrog kot kak otok. Komaj je Cemič nekoliko časa rezala vrbice, je začela Sava naraščati. Vsa v strahu je hotela brž ko mogoče domov, a bilo je že prepozno, ker voda je nastopila tako visoko v jarku, da ga starka ni mogla prebresti. Čakala je torej, da voda upade, a vse zastonj. Klicala je na pomoč, a v bližino ni bilo nikogar. Tako je v groznem strahu prebila tri dni in dve noči in bila je že pripravljena na smrt, ko so tretji dan po Savi prišli splavarji na splavih in začuli njene klice ter jo rešili z velikim trudom gotove smrti.

Narodno gospodarstvo.

Pozeba.

Branite se je vinogradniki!

Piše potovalni učitelj Ivan Belle.

c) Pomoč pred mrazom.

Radi velikanske škode, katero zamore povzročiti pomladanska pozeba v eni sami noči, treba kaj vkreniti, da se zapreči po zmožnosti. Pram ogromnim elementarnim vplivom je človek sicer pravzaprav nezmožen siromak. Pa le najde tu in tam še kako bilko, za katero se v nevarnosti pograbi, kak kotiček, v katerega svoj interes v varstvo spravi.

Raznih sredstev proti pozebi je več. Ta so manj ali več vredna, če tudi ne vedno popolnoma ugodnega vspeha. Najvažnejša in v širši praksi porabljiva med temi so sledeča:

1. Zadrževanje pogajanja trsa. V naših krajih je to posebne važnosti za mraze v aprilu. Saj je ravno pred nekaj leti mraz meseca aprila povzročil največ škodo. In tudi te dni ima vinogradnik dovolj vtemeljenega strahu.

Vinogradnik zamore vendar nekoliko na začetek vegetacije pri traji vplivati. Ze nekatere vrste odganjajo mnogo pozneje nego druge. Kdor vrste prav izbira, more se izogniti marsikateri pozebi. Pozna rez povzroči pozneje odganjanje. Mazanje trte z raztopino zelene galice zadrži po skušnji odganjanje tudi precej. To mazanje ima še mnogo drugih postranskih koristi, tako da se tem bolj izplača.

2. V nekaterih krajih si pomagajo tako, da na pomlad trsje bolj dolgo režejo ter vse rozge, tudi locne po konci puste. Čim so dalje rozge, v navpični legi poganjajo le bolj gornja očesca, dočim doljna dalj časa ali celo speča ostanejo. Če pride mraz, tedaj so samo gornja očesca izgubljena, spodnja speča pa še znajo pognati in roditi. V legah, kjer pomladanski mraz rad škoduje, kaže locne, potiče, šperone i. t. d. pozneje vezati, ko je glavna nevarnost minula. Gibanje je že samo po sebi vir toplote, čim se morejo te rozge v zraku zibati, jim ne zamore mraz toliko škodovati. Rozja, ki čez zimo prosto stoji, manj pozebe nego one, ki je čvrsto povezano. Zelene mladice tudi ne pozebejo, če jih močan veter giblje, zaradi gibanja in ker veter donša vedno novih zračnih valov, tako da ima izžarivanje kot lokalna zadeva več pomena. Sveda ne sme biti tako leden veter, kakoršen je pred nekaj leti zlasti v višjih legah meseca aprila vse pokončal. Hladni zrak je težji, drži se bolj tal, dočim topel zrak hiti kvišku. Čim mladice nizko pri tleh pozebajo, lahko višje ostanejo popolnoma zdrave. Brajde n. pr. ne pozebajo tako lahko, kakor nizki trsi v vinogradu. V nekaterih krajih n. pr. v ravninah, kjer gospodarji pomladanska slana prebudo in redno, so ljudje opustili nizki trs ter se poprijeli samih brajd. Tako n. pr. celo v toplem južnem Tirolskem.

Tam kjer je navada le reznike rezati, naj bi se isti v legah, koder pomladanska slana pogostokrat škoduje, dalji rezali, pa se lahko pozneje prikrašajo. Če že poganjki zgornjih oči pozebejo, pozebejo poganjki nižjih spečih ter rode.

Glavna naloga vinogradnika je pa z vsami mogočimi sredstvi omejiti izžarivanje toplote. To velja vedno zlasti proti mrazom meseca majnika. Tedaj skoraj redno pomaga. Proti mrazom, kakoršni nastopijo navadno koncem meseca aprila včasih tudi maja, ko se v obče ohladi zrak celo pod 3° toplote, pač nič ne pomaga, naj še tako kurimo in kadimo. Tu vse pozebe, kar je odgnalo. Pozebo, ki nastane vled izžarivanja toplote, pa lahko popolnoma zaprečimo. Ugodnih skušenj za to je dovolj.

Na izžarivanje zemeljske toplote zamore vinogradnik vplivati že z obdelovanjem zemlje. Plevel kakor sploh rastline s svojim velikim površjem izžariva n. pr. mnogo več toplote nego sama zemlja.

Kdor ima čisto zemljo, imel bode manj škode nego isti, ki ima polno plevela. Ravno pred nevarnostjo, pred pozebo, pa tudi ne kaže zemlje obdelovati. Z kopjo preobrnemo zemljo, spravimo bolj vlažne plasti na površje in že iz puhtivanja te vlage na površji veže precej toplote. Grudasta zemlja ima pa tudi večje površje torej izžariva več toplote. Večkrat se je v na novo prekopanih vinogradih opazovalo najhujša škoda vsled pozebe.

Okolica vinograda tudi zelo upliva na ohlajenje zraka v vinogradu samem. Slaba sosesčina vinograda so travniki, zlasti močvirni, potočki i. t. d. pod istim in tudi nad istim. Travniki izžariva mnogo toplote, ki se zelo naglo izgubi v višini, na travniku nastane slana in ohladi se okolica od istega če dalje višje. Mizer zrak teče pa iz višjih leg, kakor potok po tleh skozi vinograd proti nižjim legam ter povečuje ohlajenje. Obdelan svet pod vinogradom in nad istim ali gozdni sadonosnik, ki s svojimi vejami ovira nekoliko izžarivanje zemlje ali vsaj kak plot ali živa meja pod ali nad vinogradom, ki ovira tok ohlajenega zraka iz višjih leg in hlajenje od zgoraj, je toraj boljši. Tudi podzidja v vinogradih imajo ugoden vpliv. Slabo je tam, kjer je pristop vetru od vseh strani zabranjen, v kakih jamah ali v polnoma od vseh strani od gozda obdanih vinogradih. Kakšna večja voda blizu vinograda je kaj dobra, kajti voda se le počasi hladi, oddaja le po malem svojo toploto, obrani pa hudo ohlajenje zraka v okolici in povzroča proti pozebi tako koristno meglo. Ob večjih vodah n. pr. že ob naši Savi, ob Renu i. t. d. vidimo zato tudi, da sežejo vinogradi popolnoma do vznožja hribov, celo do bregov vode, dočim drugod zlasti nad travnikom ali mokrotnim svetom kakim potočkom že v višjih legah traja pogosto pozeba. Seveda je vinogradniku nemogoče vplivati na mrah in neposredno na te okolščine. Za hip mu preostaja le eno sredstvo in to je oviranje izžarivanja s pomočjo umetne megle, s kajenjem. Če vidi vinogradnik v kritični noči se zbirati oblake ali proti jutru nastajati meglo, si oddahne. Nevarnost je le pri popolnoma jasnem nebu in to je treba nad vinogradom zatekniti.

Kakor že v začetku omenjeno, se rastlina vsled izžarivanja ohladi mnogo pod toploto njo obdajajočega zraka. Čim večje je izžarivanje, čim večja je razlika med toploto zraka in rastlino, tem večja nevarnost, tem potrebnije je kajenje. Pritrdimo dober toplomer s pomočjo dveh palčic vodoravno blizu trsa z nitjo, pa obvijemo njega glavico na rablo z enim bolj prosto visečim lističem tega trsa, a drugi toplomer obesimo enako visoko, pa prosto v zraku. Tako opazimo, koliko se listje vsled izžarivanja bolj ohladi nego zrak. Čim večja razlika, tem večja nevarnost. Pri veliki razliki je mogoče, da pozeba škoduje, ko toplota zraka ni niti padla pod ničlo.

Intenzivnost izžarivanja pa presodi tudi na priliko, če en toplomer položimo na platno ali vato na tla, pa napravimo za ped visoko nad njim iz platna stebico, ki meri po 50 cm v kvadratu in katero pritrdimo s pomočjo štirih klinov. Drugi toplomer se pa izven stebice položi blizu prvega tudi na tla. Velikost razlike, katero kažeta ta dva toplomera, je tudi značilna za velikost izžarivanja.

Konec prihodnjic.

Najnovejše novice.

Dr. Korošec — proglašen kandidatom.

Zaupni shod v Celju je proglasil danes z ogromno večino glasov dr. A. Korošca kandidatom v V. skupini. Naslednik Berksov se še ni določil.

Kat polit. društvo Sv. Jurij ob Taboru priredi v nedeljo dne 13. t. m. popoldne volilni shod, na katerem se predstavi volilec tudi g. dr. Anton Korošec.

Smrt. Danes zjutraj je umrl Šerc Peter, nčeneec 1c razreda tukajšnje c. kr. gimnazije. Pogreb bo jutri ob pol 5. uri.

Radenci. V „Domovini“ se v dopisu „Železnica Ljutomer-Ormož“ žali celo po nepotrebnem tudi g. Voglar. On ni naš nasprotnik, ampak našim težnjam vedno pravičen. On ni Oger, ampak avstrijski državljani. Podpira naša narodna podjetja in je njegova slatina edina s slovenskimi napisi v narodnih barvah. Možno se ne sme delati krivica!

Društvena naznanila.

Sv. Peter pri Mariboru. Izobraževalno društvo „Skala“ priredi dne 13. majnika po večernicah poučen shod, na katerem bo predaval g. prof. dr. Poljanec iz Maribora o česminovcu in o smetljivem krmju. Upamo, da pride mnogo občinstva poslušat izvrstnega predavatelja!

Jarenina. V nedeljo dne 20. maja t. l. bo v Jarenini v Čitalnici zanimiv govor. Mladenci in dekleta ne zamudite prilike! Na dnevnem redu so še tudi druge zanimive stvari. Pridite množično in pokažite, da še nas kruti sovrag in potlačil. Toraj na svidenje!

Ljutomersko slov. pevsko društvo in Ljutomerska čitalnica izletita skupno dne 24. maja t. l. na Križevce ob 2. uri popoldne na Podstrmec v gostilno g. Štamparja, h kateremu se prijatelji petja vljudo vabijo, da se tega izleta udeležijo v najobilnejšem številu. Odbor.

Podružnica čebelarkega društva za Spodnji Štajer pri Mali Nedelji ima svoj redni občni zbor dne 13. maja 1906 ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih. Predaval bo čebelarški potovalni učitelj g. Jurancič. Po zborovanju bo razkasovanje umetnega rojenja pri nekem bližnjem čebelarju. Vse čebelarje in njih prijatelje vabi k obilni udeležbi odbor.

Bralno društvo v Spitališču pri Konjicah priredi v nedeljo dne 20. majnika veselico v šolskih prostorih s sledečim sporedom: 1. Pozdrav, 2. vesele igra „Jeza nad petelinom in ke“, 3. kinematograf, 4. Saloigra „Kmet Herold“, 5. predavanje o gospodarstvu. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedež 60 vin., stojšča 40 v.

Kmetijsko bralno društvo na Ločnici pri Žalcu ponovi v nedeljo 13. maja na splošno željo občinstva v prostorih g. Andreja Zagode štridejanko „Dan sprave“. Po igri godba in prosta zabava. Vstopnina: Sedeži 1. vrste 80 vin., sedeži 2. vrste 60 vin. Stojšča 30 vin. Blagajna se odpre ob pol 4. uri popoldne. Začetek točno ob pol 5. uri. Ker je čisti dobiček namenjen za stavbo farne cerkve v Žalcu, vabi k obilni udeležbi vljudo odbor.

Polzela. Prostovolja požarna bramba na Polzeli dobila je novo brizgalno. Slovesni blagoslov iste bo dne 17. junija t. l. Slavna bratska društva se vljudo prosijo, da se ozirajo na to našo slavnost ter na prireajo isti dan svojih veselje. Natančneje se pravočasno objavi. Odbor.

Sv. Ilj pod Turjakom. Pevsko društvo priredi v nedeljo, dne 13. velikega travna popoldan ob 5. uri v prostorih gosp. Jurija Viselko dve zanimive igri v dveh dejanjih: 1. Saljiva igra „Ne kliči vrage“. 2. Zanimiva igra „Germanica“. Med odmorom se bodo pele narodne slov. pesmi in potem sledi prosta zabava. Prijatelji in sosedje, pridite!

Bralno društvo v St. Ilju pri Velenju priredi v nedeljo redno mesečno poučno predavanje: Zgodovina Slovencev (konec). Po predavanju ustanovitev mladeniške zveze. Predavanje bo obsegalo najbolj zanimiv del naše zgodovine in je želeli, da se udeležijo vsi udje predavanja. Odbor.

„Bralno društvo na Dolu“ bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 27. maja ob 3. uri popoldne v gostilni g. Fr. Peklar na Dolu. Dnevni red: 1. Odborovo poročilo. 2. Predavanje g. F. Goričan, dež. potovalni učitelja o narodnem gospodarstvu. 3. Volitev novega odbora. 4. Razno-terosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva.

Sv. Marjin pod Vurbergom. Pustimo sedaj vse to pri miru!

Braslovče: Gospodje sami ne želijo takih dopisov. Pozdrave! — Polzela: Pride. Pozdrave! — Pameče: Hvala za poročilo, a v list vendar ne moremo spravljati takih reči.

Škale pri Velenju: Dajte to anonisirati: — Spodnji Duplek. Ali bi dopis kaj pomagal? Sai bo kmalu vse v redu! — Stari trg: Hvala! Pride!

Šmartin ob Paki. Verjamemo vse, kar ste pisali, toda zavoljo miru pustimo stvar! Kaj ne? Pozdravljeni!

G. Jaušovec. Sv. Jurij ob Ščavnici: Velikost 50x66 cm. Vse skupaj brez okvira 10 K. Pozdrave!

Nazarje. Drug dopis bi menda v sedanjem času razdražil. Smo storili druge korake. Iskrene pozdrave!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral g. Jurij Majcen v St. Jurju ob Ščavnici 4 krone. Na veselici pri Sv. Jurju ob Ščavnici 29. aprila kot skupitek za šopke 5 kron.

Zahvala. Č. g. kaplan Goričan je daroval kat. izobr. društvo v Studencih 12 K. Priščno zahvalo mu izreka tem potom odbor.

Zahvala. Kat. slov. izobraževalnemu društvu v Loki pri Zidanem mostu je podarila slavna družba sv. Mohorja, obilo lepih in koristnih knjig razne vsebine. Za ta velikodušen dar se omenjeni družbi iskreno odbor. Franc Koren, predsednik.

Tržne cene

v Mariboru od 28. aprila do 5. maja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	40	17	20
ječmen		14	40	15	20
ovsen		16	40	17	20
koruza		17	60	18	40
proso		16	60	17	40
ajda		16	60	17	40
seno		4	80	5	40
slama		5	80	6	60
1 kg					
fišola		—	24	—	30
grah		—	48	—	52
leča		—	66	—	92
krompir		—	—	—	7
slr		—	84	—	38
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	30	2	60
špek, svež		1	16	1	50
zelje, kisel		—	80	—	32
repa, kisa		—	24	—	28
1 lit.					
mleko		—	—	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
— kisl		—	64	—	72
100 glav					
zelje		—	—	—	—
6 kom.					
jajce		—	—	—	40

Loterijske številke.

Dne 5. maja.

Gradec	80,	9,	83,	59,	73.
Dunaj	27,	16,	90,	86,	6

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter po- streže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovi zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenišvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

Na izžarivanje zemeljske toplote zamore vinogradnik vplivati že z obdelovanjem zemlje. Plevel kakor sploh rastline s svojim velikim površjem izžariva n. pr. mnogo več toplote nego sama zemlja.

Kdor ima čisto zemljo, imel bo manj škode nego isti, ki ima polno plevela. Ravno pred nevarnostjo, pred pozebo, pa tudi ne kaže zemlje obdelovati. Z kopjo preobrnemo zemljo, spravimo bolj vlažne plasti na površje in že iz puhtivanja te vlage na površji veže precej toplote. Grudasta zemlja ima pa tudi večje površje torej izžariva več toplote. Večkrat se je v na novo prekopanih vinogradih opazovalo najhujša škoda vsled pozebe.

Okolica vinograda tudi zelo upliva na ohlajenje zraka v vinogradu samem. Slaba sosesčina vinograda so travniki, zlasti močvirni, potočki i. t. d. pod istim in tudi nad istim. Travniki izžariva mnogo toplote, ki se zelo naglo izgubi v višini, na travniku nastane slana in ohladi se okolica od istega še dalje višje. Mizer zrak teče pa iz višjih leg, kakor potok po tleh skozi vinograd proti nižjim legam ter povečuje ohlajenje. Obdelan svet pod vinogradom in nad istim ali gozdni sadonosnik, ki s svojimi vejami ovira nekoliko izžarivanje zemlje ali vsaj kak plot ali živa meja pod ali nad vinogradom, ki ovira tok ohlajenega zraka iz višjih leg in hlajenje od zgoraj, je toraj boljši. Tudi podzidja v vinogradih imajo ugoden vpliv. Slabo je tam, kjer je pristop vetru od vseh strani zabranjen, v kakih jamah ali v popolnoma od vseh strani od gozda obdanih vinogradih. Kakšna večja voda blizu vinograda je kaj dobra, kajti voda se le počasi hladi, oddaja le po malem svojo toploto, obrani pa hudo ohlajenje zraka v okolici in povzroča proti pozebi tako koristno meglo. Ob večjih vodah n. pr. že ob naši Savi, ob Renu i. t. d. vidimo zato tudi, da sežejo vinogradi popolnoma do vznožja hribov, celo do bregov vode, dočim drugod zlasti nad travnikom ali mokrotnim svetom kakim potočkom že v višjih legah traja pogosto pozeba. Seveda je vinogradniku nemogoče vplivati na mrah in neposredno na te okolščine. Za hip mu preostaja le eno sredstvo in to je oviranje izžarivanja s pomočjo umetne megle, s kajenjem. Če vidi vinogradnik v kritični noči se zbirati oblake ali proti jutru nastajati meglo, si oddahne. Nevarnost je le pri popolnoma jasnem nebu in to je treba nad vinogradom zatakniti.

Kakor že v začetku omenjeno, se rastlina vsled izžarivanja ohladi mnogo pod toploto njo obdajajočega zraka. Čim večje je izžarivanje, čim večja je razlika med toploto zraka in rastlino, tem večja nevarnost, tem potrebnije je kajenje. Pri trdnosti dober toplomer s pomočjo dveh palčic vodoravno blizu trsa z nitjo, pa obvijemo njega glavico na rablo z enim bolj prosto visečim lističem tega trsa, a drugi toplomer obesimo enako visoko, pa prosto v zraku. Tako opazimo, koliko se listje vsled izžarivanja bolj ohladi nego zrak. Čim večja razlika, tem večja nevarnost. Pri veliki razliki je mogoče, da pozeba škoduje, ko toplota zraka ni niti padla pod ničlo.

Intenzivnost izžarivanja pa presodi tudi na priliko, če en toplomer položimo na platno ali vato na tla, pa napravimo za ped visoko nad njim iz platna stebico, ki meri po 50 cm v kvadratu in katero pritrdimo s pomočjo štirih klinov. Drugi toplomer se pa izven stebice položi blizu prvega tudi na tla. Velikost razlike, katero kažeta ta dva toplomera, je tudi značilna za velikost izžarivanja.

Konec prihodnjic.

Najnovejše novice.

Dr. Korošec — proglašen kandidatom.

Zaupni shod v Celju je proglasil danes z ogromno večino glasov dr. A. Korošca kandidatom v V. skupini. Naslednik Berksov se še ni določil.

Kat polit. društvo Sv. Jurij ob Taboru priredi v nedeljo dne 13. t. m. popoldne volilni shod, na katerem se predstavi volilec tudi g. dr. Anton Korošec.

Smrt. Danes zjutraj je umrl Šerc Peter, nčeneec 1c razreda tukajšnje c. kr. gimnazije. Pogreb bo jutri ob pol 5. uri.

Radenci. V „Domovini“ se v dopisu „Železnica Ljutomer-Ormož“ žali celo po nepotrebnem tudi g. Voglar. On ni naš nasprotnik, ampak našim težnjam vedno pravičen. On ni Oger, ampak avstrijski državljani. Podpira naša narodna podjetja in je njegova slatina edina s slovenskimi napisi v narodnih barvah. Možno se ne sme delati krivica!

Društvena naznanila.

Sv. Peter pri Mariboru. Izobraževalno društvo „Skala“ priredi dne 13. majnika po večernicah poučen shod, na katerem bo predaval g. prof. dr. Poljanec iz Maribora o česminovcu in o smetljivem kruhu. Upamo, da pride mnogo občinstva poslušat izvrstnega predavatelja!

Jarenina. V nedeljo dne 20. maja t. l. bo v Jarenini v Čitalnici zanimiv govor. Mladenci in dekleta ne zamudite prilike! Na dnevnem redu so še tudi druge zanimive stvari. Pridite množično in pokažite, da se nas kruti sovrag in potlačil. Toraj na svidenje!

Ljutomersko slov. pevsko društvo in Ljutomerska čitalnica izletita skupno dne 24. maja t. l. na Križevce ob 2. uri popoldne na Podstrmec v gostilno g. Štamparja, h kateremu se prijatelji petja vljudo vabijo, da se tega izleta udeležijo v najobilnejšem številu. Odbor.

Podružnica čebelarkega društva za Spodnji Štajer pri Mali Nedelji ima svoj redni občni zbor dne 13. maja 1906 ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih. Predaval bo čebelarški potovalni učitelj g. Jurancič. Po zborovanju bo razkasovanje umetnega rojenja pri nekem bližnjem čebelarju. Vse čebelarje in njih prijatelje vabi k obilni udeležbi odbor.

Bralno društvo v Spitališču pri Konjicah priredi v nedeljo dne 20. majnika veselico v šolskih prostorih s sledečim sporedom: 1. Pozdrav, 2. vesele igra „Jeza nad petelinom in ke“, 3. kinematograf, 4. Saloigra „Kmet Herold“, 5. predavanje o gospodarstvu. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedež 60 vin., stojšča 40 v.

Kmetijsko bralno društvo na Ločnici pri Žalcu ponovi v nedeljo 13. maja na splošno željo občinstva v prostorih g. Andreja Zagode štridejanko „Dan sprave“. Po igri godba in prosta zabava. Vstopnina: Sedeži 1. vrste 80 vin., sedeži 2. vrste 60 vin. Stojšča 80 vin. Blagajna se odpre ob pol 4. uri popoldne. Začetek točno ob pol 5. uri. Ker je čisti dobiček namenjen za stavbo farne cerkve v Žalcu, vabi k obilni udeležbi vljudo odbor.

Polzela. Prostovolja požarna bramba na Polzeli dobila je novo brizgalno. Slovesni blagoslov iste bo dne 17. junija t. l. Slavna bratska društva se vljudo prosijo, da se ozirajo na to našo slavnost ter na prirejanje isti dan svojih vesel. Natančneje se pravočasno objavi. Odbor.

Sv. Ilj pod Turjakom. Pevsko društvo priredi v nedeljo, dne 13. velikega travna popoldan ob 5. uri v prostorih gosp. Jurija Viselko dve zanimive igri v dveh dejanjih: 1. Saljiva igra „Ne kliči vrage“. 2. Zanimiva igra „Germanica“. Med odmorom se bodo pele narodne slov. pesmi in potem sledi prosta zabava. Prijatelji in sosedje, pridite!

Bralno društvo v St. Ilju pri Velenju priredi v nedeljo redno mesečno poučno predavanje: Zgodovina Slovencev (konec). Po predavanju ustanovitev mladeniške zveze. Predavanje bo obsegalo najbolj zanimiv del naše zgodovine in je želeli, da se udeležijo vsi udje predavanja. Odbor.

„Bralno društvo na Dolu“ bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 27. maja ob 3. uri popoldne v gostilni g. Fr. Peklar na Dolu. Dnevni red: 1. Odborovo poročilo. 2. Predavanje g. F. Goričan, dež. potovalni učitelja o narodnem gospodarstvu. 3. Volitev novega odbora. 4. Raznosterosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva.

Sv. Marjin pod Vurbergom. Pustimo sedaj vse to pri miru!

Braslovče: Gospodje sami ne želijo takih dopisov. Pozdrave! — Polzela: Pride. Pozdrave! — Pameče: Hvala za poročilo, a v list vendar ne moremo spravljati takih reči.

Škale pri Velenju: Dajte to anonisirati: — Spodnji Duplek. Ali bi dopis kaj pomagal? Sai bo kmalu vse v redu! — Stari trg: Hvala! Pride!

Šmartin ob Paki. Verjamemo vse, kar ste pisali, toda zavoljo miru pustimo stvar! Kaj ne? Pozdravljeni!

G. Jaušovec. Sv. Jurij ob Ščavnici: Velikost 50x66 cm. Vse skupaj brez okvira 10 K. Pozdrave!

Nazarje. Drug dopis bi menda v sedanjem času razdražil. Smo storili druge korake. Iskrene pozdrave!

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral g. Jurij Majcen v St. Jurju ob Ščavnici 4 krone. Na veselici pri Sv. Jurju ob Ščavnici 29. aprila kot skupitek za šopke 5 kron.

Zahvala. Č. g. kaplan Goričan je daroval kat. izobr. društvo v Studencih 12 K. Priščno zahvalo mu izreka tem potom odbor.

Zahvala. Kat. slov. izobraževalnemu društvu v Loki pri Zidanem mostu je podarila slavna družba sv. Mohorja, obilo lepih in koristnih knjig razne vsebine. Za ta velikodušen dar se omenjeni družbi iskreno odbor. Franc Koren, predsednik.

Tržne cene

v Mariboru od 28. aprila do 5. maja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	40	17	20
ječmen		14	40	15	20
ovsen		16	40	17	20
koruza		17	60	18	40
proso		16	60	17	40
ajda		16	60	17	40
seno		4	80	5	40
slama		5	80	6	60
1 kg					
fišola		—	24	—	30
grah		—	48	—	52
leča		—	66	—	92
krompir		—	—	—	7
slr		—	84	—	38
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	30	2	60
špek, svež		1	16	1	50
zelje, kisel		—	80	—	32
repa, kisa		—	24	—	28
1 lit.					
mleko		—	—	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
— kislota		—	64	—	72
100 glav					
zelje		—	—	—	—
6 kom.					
jajce		—	—	—	40

Loterijske številke.

Dne 5. maja.

Gradec	80,	9,	83,	59,	73.
Dunaj	27,	16,	90,	86,	6

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter po streže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenišstvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!